

SMILTENES NOVADA DOME

Reģ.Nr.90009067337, Dārza iela 3, Smiltene, Smiltenes novads, LV-4729
tālr.: 64774844, fakss: 64707583, e-pasts: dome@smiltene.lv

LĒMUMS

Smiltenē

2021.gada 28.aprīlī

Nr.201
(sēdes protokols Nr.6., 6§)

Par Atzinuma par būves pārbaudi Nr.BIS-BL-19.9-2020-13542 (12.22/20/124) apstrīdēšanu un būvvaldes faktisko rīcību

Smiltenes novada būvvalde (turpmāk – Būvvalde) 2020.gada 13.oktobrī saņēma iesniegumu par patvaļīgu būvdarbu veikšanu nekustamajā īpašumā "Stopiņi", Smiltenes pagastā, Smiltenes novadā (turpmāk – Nekustamais īpašums) ar fotofiksācijām.

2020.gada 29.oktobrī Būvvaldes būvinspektors veica Nekustamā īpašuma apsekojumu un fiksēja esošo situāciju. Pamatojoties uz Būvniecības likuma 18.pantu, būvinspektors pārbaudīja būvdarbu uzsākšanas atbilstību normatīvo aktu prasībām un konstatēja patvaļīgu būvniecību, apturēja būvdarbus, sagatavoja atzinumu par veikto pārbaudi Nr.BIS-BV-19.9-2020-12105 (12.22/20/114), ko 2020.gada 5.novembrī izsniedza, kā arī pieprasīja Nekustamā īpašuma īpašniekam sniegt paskaidrojumus par situāciju līdz 2020.gada 18.novembrim. Paskaidrojumi iesniegti netika.

2020.gada 16.novembrī Būvvaldē saņemts atkārtots iesniegums ar fotofiksācijām par patvaļīgo būvdarbu turpināšanu Nekustamajā īpašumā.

Nemot vērā to, ka atzinumā par būves pārbaudi Nr.BIS-BV-19.9-2020-12105 (12.22/20/114) pieprasītais skaidrojums noteiktajā termiņā netika sniegts, kā arī ievērojot to, ka Būvvaldē tika saņemts atkārtots iesniegums par patvaļīgo būvdarbu turpināšanu, 2020.gada 8.decembrī būvinspektors veica Nekustamā īpašuma atkārtotu apsekošanu un esošas situācijas fiksāciju, kā rezultātā 2020.gada 9.decembrī sastādīja atzinumu par būves pārbaudi Nr.BIS-BV-19.9-2020-13542 (12.22/20/124) (turpmāk – Atzinums), kurā norādīja, ka, apsekojot īpašumu atkārtoti, tika konstatēts, ka pretēji aizliegumam, patvaļīgie būvdarbi turpinājušies. Atzinumā norādīts, ka visā kūts garumā atjaunota jumta kore, atjaunots jumta segums divām kūts ieeju piebūvēm vērtām uz kūts dienvidrietumu pusi. Bez tam, Atzinumā norādīts, ka nav ievērotas vides prasības, proti, visā kūts teritorijā izkaisītas un sasmalcinātas azbestcements loksnes. Līdz ar to atkārtoti arī ir atzīts, ka būvdarbi ir apturami.

2021.gada 18.februārī Smiltenes novada domē iesniegts iesniegums par Būvvaldes Atzinuma apstrīdēšanu (turpmāk – Sūdzība), kurā Sūdzības iesniedzējs cita starpā lūdz to atcelt. Savā Sūdzībā iesniedzējs norādījis arī uz apstākli, ka nav likumā noteiktajā termiņā saņēmis citu administratīvo aktu, proti, nav izskatīts Sūdzības iesniedzēja 2020.gada 16.novembra apstrīdēšanas iesniegums par sastādīto atzinumu Nr.BIS-BV-19.9-2020-12105 (12.22/20/114). Tāpat Sūdzības iesniedzējs ir norādījis, ka Nekustamajā īpašumā veiktās darbības neliecina par patvaļīgu būvniecību, bet kārtīga saimnieka rīcību, veicot būvei nepieciešamos (ieguldījumus) jumta seguma izlabošanā, pirms ziemas iestāšanās. Sūdzības iesniedzējs norādījis, ka Atzinums sastādīts brīdī, kad jumta seguma remonts noticis intensīvi – visā apjomā un nomainītās jumta seguma loksnes vēl nebija savāktas. Bez tam, norādījis, ka

Atzinums lietā kalpo kā pierādījums tam, ka pēc īpašuma reģistrācijas Zemesgrāmatā, persona ir taisījusi kūtij nepieciešamos izlabojumus, kuru summa vēl nav aprēķināta. Prasījumu daļā Sūdzības iesniedzējs lūdz domi izvērtēt būvinspektora rīcību, Būvvaldes bezdarbību pašas noliktā termiņā un atcelt prettiesiski sastādītos un nepamatotos Būvvaldes Atzinumus par būves pārbaudi 05.11.2020. Nr.BIS-BV-19.9-2020-12105 (12.22/20/114) un 09.12.2020. Nr.BIS-BV-19.9-2020-13542 (12.22/20/124).

Izvērtējot visus Sūdzībā izteiktos prasījumus, Dome konstatē sekojošo.

[1] Būvniecības likuma 17.panta pirmā daļa nosaka, ka būvdarbus drīkst uzsākt pēc tam, kad būvvalde ir izdarījusi atzīmi būvatļaujā par visu tajā ietvertu projektēšanas nosacījumu izpildi, būvdarbu uzsākšanas nosacījumu izpildi un būvatļauja kļuvusi neapstrīdama.

Saskaņā ar Būvniecības likuma 18.panta otro daļu būvdarbi, kas uzsākti vai tiek veikti bez būvatļaujas vai pirms tam, kad būvatļaujā, apliecinājuma kartē vai paskaidrojuma rakstā izdarīta atzīme par attiecīgo nosacījumu izpildi, gadījumos, kad attiecīgie lēmumi saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir nepieciešami, kā arī būvdarbi, kas neatbilst būvprojektam un normatīvo aktu prasībām, ir kvalificējami kā patvaļīga būvniecība. Patvaļīga būvniecība ir arī būves vai tās daļas ekspluatācija neatbilstoši projektētajam lietošanas veidam vai būvdarbi, kas uzsākti bez attiecīgas projekta dokumentācijas, ja tāda nepieciešama saskaņā ar normatīvajiem aktiem. Savukārt Būvniecības likuma 19.panta otrā daļa nosaka, ja uz zemes gabala atrodas vai tiek būvēta zemes īpašniekam piederoša būve, par patvaļīgu būvniecību atbild zemes īpašnieks. Zemes īpašnieks ir atbildīgs arī par normatīvajiem aktiem atbilstoša būvprojekta izstrādātāja, būveksperta, būvdarbu veicēja un būvuzrauga izvēli.

Atbilstoši Ministru kabineta 2014.gada 1.oktobra noteikumu Nr.500 "Vispārīgie būvnoteikumi" 133.punktam, būvniecības kontroli veic būvinspektoru reģistrā reģistrēts būvinspektors. Savukārt saskaņā ar minēto noteikumu 134.punktu būvinspektors par katru pārbaudi sagatavo atzinumu. Norādāms, ka būvinspektors ir pašvaldības amatpersona, kurai piešķirtas būvniecības kontroles tiesības. Būvniecības kontrole pēc savas būtības ir būvniecības tiesiskuma pārbaude. Būvniecības tiesiskums ir atkarīgs no būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu ievērošanas būvniecības procesā. Tādējādi būvinspektora kompetence izriet tieši no Būvniecības likuma 18.panta. Būvniecības likuma 18.panta piektā daļa paredz, ka gadījumā, ja būvinspektors saskaņā ar šā panta ceturtais daļas 1.punktu konstatē patvaļīgu būvniecību, viņš aptur būvdarbus un uzraksta attiecīgu atzinumu. Kā redzams no minētās tiesību normas, tā attiecas uz būvniecības pārbaudi, kura tiek veikta faktiski uz vietas, un tā ir pašvaldības pastāvīga kompetence neatkarīgi no tā, vai pastāv tiesisks strīds un ir bijis apstrīdēšanas iesniegums. Respektīvi, būvinspektoram ir tiesības pārbaudīt uz vietas ikvienu faktisku būvdarbu vietu, vērtēt būvdarbu tiesisko pamatotību un atbilstību un rīkoties atkarībā no noskaidrotajiem apstākļiem.

Nemot vērā sagatavotajā Atzinumā norādīto, kā arī ievērojot minētās tiesību normas, kas regulē būvniecības procesa tiesiskumu, Dome atzīst, ka nav pamata apšaubīt Būvvaldes būvinspektora kompetenci un būvinspektora Nekustamajā īpašumā konstatēto būvdarbu tiesiskās pamatotības izvērtējumu (kas atspoguļots Atzinumā), tādējādi atzīst, ka šajā Sūdzības lūgumu daļā, kas attiecas gan uz Atzinuma atcelšanu, gan uz būvinspektora rīcības izvērtējumu, Sūdzības iesniedzēja prasījums ir noraidāms.

[2] Attiecībā uz Sūdzības iesniedzēja Sūdzībā norādīto par to, ka Sūdzības iesniedzējs nav likumā noteiktajā termiņā saņēmis citu administratīvo aktu, proti, nav izskatīts Sūdzības iesniedzēja 2020.gada 16.novembra apstrīdēšanas iesniegums par sastādīto atzinumu Nr.BIS-BV-19.9-2020-12105 (12.22/20/114), norādāms turpmākais.

Sūdzības iesniedzējs apstrīdēšanas iesniegumu iesniedzis 2020.gada 16.novembrī.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 64.panta pirmajai daļai, ja administratīvā lieta ierosināta uz iesnieguma pamata, iestāde pieņem lēmumu par administratīvā akta izdošanu viena mēneša laikā no iesnieguma saņemšanas dienas, ja likumā nav noteikts cits termiņš vai

citā normatīvajā aktā — īsāks termiņš administratīvā akta izdošanai. Likuma panta otrā daļa noteic, ja objektīvu iemeslu dēļ šā panta pirmajā daļā noteikto termiņu nav iespējams ievērot, iestāde to var pagarināt uz laiku, ne ilgāku par četriem mēnešiem no iesnieguma saņemšanas dienas, par to paziņojot iesniedzējam. Ja nepieciešama ilgstoša faktu konstatācija, administratīvā akta izdošanas termiņu ar motivētu lēmumu, par to paziņojot iesniedzējam, var pagarināt līdz gadam tā iestāde, kurā administratīvo aktu var apstrīdēt, bet, ja šādas augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets, lēmumu pieņem tās iestādes vadītājs, kura izdod administratīvo aktu [..].

Administratīvā procesa likuma 49.panta otrā daļa noteic, ja iestāde neievēro šajā likumā vai citā ārējā normatīvajā aktā noteikto termiņu, kurā tai administratīvā procesa gaitā jāizpilda procesuālā darbība kāda administratīvā procesa dalībnieka labā, šis administratīvā procesa dalībnieks var iesniegt sūdzību augstākā iestādē [..].

Dome konstatē, ka uz Sūdzības iesniedzēja saņemto Sūdzību Būvvalde 2020.gada 18.decembrī atbildējusi, ka pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 64.panta otro daļu 2020.gada 16.decembrī tika pieņemts lēmums Nr. 12.11/20/181 “Par administratīvā akta izdošanas termiņa pagarināšanu” un saņemtais iesniegums tiek izskatīts, bet ārkārtējās situācijas dēļ nav iespējams ievērot Administratīvā procesa likuma 64.panta pirmajā daļā noteikto termiņu. Līdz ar to Būvvalde iesniedzējam dara zināmu, ka, izskatot lietas materiālus, konstatēts, ka, lai panāktu tiesisku, taisnīgu un efektīvu lietas izskatīšanu, ir nepieciešams papildu laiks, lai turpinātu pārbaudi gan par administratīvās lietas faktiskajiem, gan par tiesiskajiem apstākļiem. Iepriekš minētie apstākļi rada objektīvus šķēršļus lietas izskatīšanai Administratīvā procesa likuma 64.panta pirmajā daļā noteiktajā viena mēneša termiņā, tādēļ, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 64.panta otro daļu, administratīvā akta izdošanas termiņš pagarināms līdz 2021.gada 16.februārim.

Dome konstatējusi, ka administratīvais akts līdz 2021.gada 16.februārim nav izdots, tādējādi Būvvalde attiecībā uz Sūdzības iesniedzēju ir pieļāvusi procesuālu pārkāpumu, tā kā nav nedz izdots administratīvais akts, nedz ir pieņemts lēmums par administratīvā akta izdošanas termiņa pagarināšanu, tādējādi nav ievērots arī labas pārvaldības princips, jo lēmums par termiņa pagarināšanu pieņemams pirms ir izteicējuši Administratīvā procesa likuma 64.pantā noteiktie termiņi. Tomēr Dome atzīst, ka pieļautais pārkāpums ir atzīstams par nebūtisku, tā kā tas nav ietekmējis lietas izskatīšanas rezultātu pēc būtības. Respektīvi, šajā gadījumā, ja administratīvais akts tiktu izsniegts noteiktajā termiņā, tā saturs neatšķirtos. Tāpat, pēc Domes ieskatiem, ir jāņem vērā apstākļi, ka ārkārtējā situācija ir apgrūtinājusi pašvaldību, tajā skaitā to iestāžu, darbu. Bez tam, iestādes pieļautais pārkāpums, it īpaši, ja tas atzīts par nebūtisku, pats par sevi nav pamats lēmuma atzīšanai par prettiesisku.

Nemot vērā norādīto, izvērtējot Sūdzībā lūgtos prasījumus un norādītos argumentus, vadoties no Būvniecības likuma 17.panta pirmās daļas, 18.panta otrās daļas, 19.panta otrās daļas, 21.panta, Ministru kabineta 2014.gada 1.oktobra noteikumu Nr.500 “Vispārīgie būvnoteikumi” 133., 143., un 144.punkta, Administratīvā procesa likuma 49., 64.panta, kā arī ievērojot Finanšu un attīstības jautājumu pastāvīgās komitejas 2021.gada 20.aprīļa atzinumu (sēdes protokols Nr.5), atklāti balsojot ar 9 balsīm “Par” (Aija Cunska, Andis Rozītis, Birute Mežale, Edgars Avotiņš, Ilze Vergina, Ināra Grundāne, Jānis Sīklēns, Kārlis Lapiņš, Vairis Tralla), “Pret” - nav, “Atturas” - nav,

Smiltenes novada dome

NOLEMJ:

1. Atstāt spēkā negrozītu Smiltenes novada būvvaldes 2020.gada 9.decembra Atzinumu par būves pārbaudi Nr. BIS-BL-19.9-2020-13542 (12.22/20/124).
2. Pieprasīt administratīvā akta adresātam 1 (viena) mēneša laikā no administratīvā akta spēkā stāšanās dienas iesniegt Smiltenes novada būvvaldē skaidrojumu par

nekustamajā īpašumā “Stopiņi”, Smiltenes pagastā, Smiltenes novadā, patvaļīgi veiktajiem būvdarbiem, kā arī plānotajām darbībām to novēršanai.

3. Atvainoties administratīvā akta adresātam un uzdot Smiltenes novada būvvaldei 1 (viena) mēneša laikā no administratīvā akta spēkā stāšanās dienas rakstveidā atvainoties administratīvā akta adresātam par Smiltenes novada būvvaldes faktisko rīcību – administratīvā akta izdošanas termiņa neievērošanu.

4. Nosūtīt šī lēmuma vienu norakstu iesniedzējam A.P.P.

Administratīvais akts stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam. Saskaņā ar Paziņošanas likuma 8.panta pirmās daļas 2.punktu un trešo daļu, administratīvais akts, kas paziņots kā ierakstīts pasta sūtījums, uzskatāms par paziņotu septītajā dienā pēc tā nodošanas pastā. Administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvās rajona tiesas Valmieras tiesu namā, V. Baloža ielā 13A, Valmierā, LV-4201, viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Informācijas atklātības likuma 5.panta otrās daļas 4.punktu, šajā lēmumā norādītie personas dati ir ierobežotas pieejamības informācija. Personas datus Smiltenes novada dome apstrādāja, pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes regulas (ES) 2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46EK, 6.panta pirmās daļas (c) punktu, kas noteic, ka apstrāde ir vajadzīga, lai izpildītu uz pārzini attiecināmu juridisku pienākumu.

Domes priekšsēdētājs

E.Avotiņš